

ASPERGERŮV SYNDROM

Pondělí, 28. září 2009

Není to dávno, co jsem si všimla, že kamarádčin nejmladší hošík Jirka je "trochu zvláštní dítě". Nijak nápadněji se ale jeho zvláštnost neprojevuje. Pokud nemáte s podobnými dětmi nějaké zkušenosti, nejspíš vás stejně jako mě napadne postřeh trochu povrchně, například, například chlapeček rozmazlený, špatně vychovaný, nejmladší mazánek apod.

Jen abych připomněla jeho chování: například jsem si všimla, že zcela okatě a veřejně na své staršince žaluje. Jakmile se dopátral nějaké špatnosti, utíkal za maminkou a předem referoval, co Míša nebo Adam provedli. Nijak ho nezaráželo, že něčím takového se prostě bratrům nedělá. Když jsem ho jednou trochu napomenula, že se přece nechal žalovat, zůstal na místě zírat a zjevně mu vůbec nedošlo, co po něm chci. To samé stalo, když jsem si z něho a ostatních dětí dělala legraci (jen tak, malou). Ostatní děti se smály, ale Jirka s nechápavým pohledem vzhledl ke své mamince a ta mu vysvětlila, že si jen teta dělala legraci; ale ani to neroztáhlo jeho pusinku do úsměvu. Jiřík si dost často vede svou a pokud mu chcete něco říct a skočíte mu do věty s nějakým poznatkem, ať to svoje překnete a navážete, tam kde skončil, jako byste nic neřekli. Také mě docela zarazila jedna jeho na lodi uprostřed přehrad, když jsem po něm chtěla, aby nevstával a zůstal klidně sedět, že si pádování vyzkoušel; ať u břehu - kde on a další děti na loďce bezpečně dosáhnou na dno. Jirka ale jako by vůbec neslyšel. Musela jsem mu to říct několikrát, než si konečně sednul - a v tu chvíli byl vzteky bez sebe. mi hodně práce ho uklidnit sliby, že si to opravdu má vykoušet u břehu. Jirka se ani nezapojuje do kláves, stále se drží u maminky, málo se směje, zato mluví vášnivě a rád vysvětluje, co se má a co ne. Kamarádka si s ním všimla toho, co jeho neobvyklostí v chování, a tak se nechala objednat k dětské psychologice, která jí potom poslala je k dalším odborníkům, kde Jirka absolvoval jeden hodinový pohovor. Nakonec si psychologka zavolala i kamarádku, kde ji oznámila, že chlapeček trpí Aspergerovým syndromem. Následovalo vysvětlování, co podobné postižení znamená a co sebou nese: jak pro dítě, tak i pro rodiče, jaké jsou prognózy do budoucna, co pro něho bude znamenat škola, jak třeba se bude zařadit do kolektivu, jak si povede atd., atd. Když jsem pak s kamarádkou seděla a ona mi vysvětlila vše, co se u dozvěděla, postupně jsem si uvědomila a dala do souvislosti všechny Jiříkovi projevy, které se na venek zdály být spíše dětskými neduhy v chování, než takovou diagnózou. Pravda je, že Jirka to rozhodně nebude mít v životě jednoduché a to zejména mezi dětmi a ostatními, kteří nebudou o jeho problému vědět. Já sama jsem se s podobným postižením setkala úplně poprvé a pokud jste na tom jako já, tak vám nabízím pár rad o tom, co jsou vlastně "špatníci" mezi námi za Aspergerův syndrom - nemoc vjímeňích

Aspergerův syndrom byl pojmenován po rakouském lékaři Hansu Aspergerovi, který v roce 1944 u čtyřletého chlapce diagnostikoval chorobu, která byla původně nazývána "autistická psychopatie". Jedná se o postižení podobné autismu, které ovlivňuje způsob, jakým se osoba dorozumívá a jak reaguje na jiné osoby. Lidé trpící tímto syndromem mají nedostatek příměstavivosti, problémy s komunikací a ve vztazích. Na rozdíl od autismu však mají ale méně potíží s řečí, nemají mentální opožďování a jsou naopak většinou nadprůměrně inteligentní. Toto onemocnění se vyskytuje u chlapců (v poměru 8:1) a v České republice se ročně narodí asi 200 dětí s tímto syndromem. Dítě přitom sobě dojem, že si neuvědomuje nepsaná pravidla chování, tudíž dělá a říká věci, které druhé lidi urážejí, nebo "zlobí". Pro tyto děti bývají typické pravdivé a výstižné poznámky, které všichni, ak v dané situaci nejsou vhodné a přivádějí je k druhému rozpak. V komunikaci jsou jednostranně zaměřené, mají potíže chápat humor, ironii, metafory, nadsázku. Do kolektivu vrstevníků se zapojují s obtížemi, patřícími mezi samotáře nebo se chovají natolik odlišně, nejsou ostatními dětmi přijímány. Často bývají velmi neobratné, mívají potíže s psaním a tvůrčivkem. Výchova dítěte s Aspergerovým syndromem je velmi obtížná, frekventovaně se vyskytují vývojové poruchy chování, hyperaktivita, poruchy pozornosti a nedostatečná kontrola emocí. V dospívání mohou trpět depresemi, mají sklony k sebepodhodnocování. Základním syndromem, který je všem společný, je opakování. Opakování je pro ně základem učení a učení je jejich jistota. Lidé s Aspergerovým syndromem mají oblíbená slova nebo věci, které často používají v řeči, a "oblíbené" dny, kdy například chodí plavat nebo nakupovat - v jiné dny to pro ně prostě nepřipadá v úvahu. Když se takhle sepíše hlavní potíže a aspekt pod sebe, vypadá to nedobře, jako by nemohli žít v běžné společnosti, skutečnosti se za ně ují mezi lidmi relativně snadno. Děti s Aspergerovým syndromem jsou samozřejmě jiné než normální s touto chorobou však není spojeno žádné výrazné mentální nebo tělesné postižení a tak je jeho diagnostikace poněkud obtížnější. Malý aspekt bude pravděpodobně občas vzteklý, hlavně když mu změňte program, a buďte velmi výrazných zájmů, od kterých ho budete špatně odtrhávat. Aspergerův syndrom není "léčitelný" v pravém slova smyslu. Lidé sice berou léky, ale ty mají spíše napomáhat jejich normálnímu fungování ve společnosti - ve společnosti, která není upřímná, protože kdyby byla, nemuseli by se učit přetvářet a žít mezi jejich pocity je potřeba odhadovat a naučit se správně na ně reagovat. Zájmy, koníčky a "posedlosti" malé děti se mohou později stát předmětem jejich obdivu. Pro posedlosti? Zcela zdravý člověk se má ať se těší za svou historií, a nejvíc ho baví dejme tomu období vlády panovníckého rodu Jagellonců, takže si občas něco přečte, koupí

nějakou tu monografii a zajede na místa, která jsou s tímto rodem spojena. Aspíka ale zajímají pouze konkrétní místa síce vlády Vladislava II. Jagellonského a zjistí si o nich všechno. Podobně se chová v případě všech ostatních koníků - prostě jde do hloubky, soustředí se jenom na jednu věc, kterou musí dokončit. Teprve potom se může začít dále kladně, zajímat o něco jiného. Typickým příkladem je Albert Einstein a o tom jste určitě u nás slyšeli... Mezi další významné osobnosti s tímto postižením byli údajně například: Franz Kafka, Vincent van Gogh, Isaac Newton a celá řada dalších světových velikánů. Tedy, není nic ztraceno, Jirka je milý a inteligentní kluk, který má bohužel trochu zkomplikovaný start. Věřím ale, že se mu při správném chápavém a přátelském přístupu rodičů, učitelů a všech ostatních nás dospělých kolem, určitě nepovede špatně a naopak se mu třeba podaří udělat ze hendikepu výhodu..

Paula